

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA INŠPEKTORÁT ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA BRATISLAVA

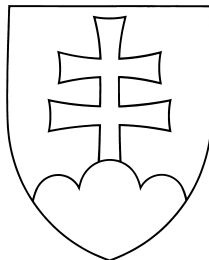
Jeséniova 17, 83101 Bratislava

Číslo spisu

8391100123/617-2860

Bratislava

25. 01. 2023

ROZHODNUTIE

Popis konania / Účastníci konania

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava (ďalej len „inšpekcia“), ako príslušný orgán štátnej správy vo veciach v oblasti prevencie a manažmentu introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov podľa § 7 ods. 1 písm. b) a § 9 písm. c) a písm. d) zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 150/2019 Z. z.“) a podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) vydáva toto rozhodnutie:

Výrok

I.

podľa § 21 ods. 1 písm. b) zákona č. 150/2019 Z. z. ukladá účastníkovi konania

mesto Pezinok
Radničné námestie 7
902 14 Pezinok
IČO 00305022

za porušenie ustanovenia § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. tým, že z parcely C 6519, k. ú. Pezinok (ďalej len „parcela“), ktorej je vlastníkom, neodstraňoval invázy nepôvodný bylinný druh zlatobyľ obrovskú (*Solidago gigantea*) (ďalej len „zlatobyľ“). Išlo o takmer súvislý porast zlatobyľe na parcele, ktorej výmera je 19717 m². Na zlatobyľiach boli prítomné odkvitnuté súkvetia aj so semenami. Rastliny dosahovali výšku cca 180 cm.

pokutu vo výške 1500,- eur, slovom jedentisícpäťsto eur.

Pokutu je potrebné zaplatiť podľa § 47 ods. 2 správneho poriadku a § 21 ods. 9 zákona č. 150/2019 Z. z. do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia na účet: SK 09 8180 0000 0070 0021 4051, swiftová adresa banky: SPSRSKBA, konštantný symbol: 1118, špecifický symbol: 00305022, variabilný symbol: 8391100123. Názov a adresa príjemcu prevodu: Environmentálny fond, Nevädzová 5, 821 01 Bratislava.

II.

podľa § 21 ods. 8 zákona č. 150/2019 Z. z. v nadväznosti na § 16 ods. 15 zákona č. 150/2019 Z. z. nariaďuje vykonať opatrenia na zabezpečenie plnenia povinnosti vyplývajúcej z § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. tým, že:

- odstráni z parcely identifikovaný invázy nepôvodný druh byliny zlatobyľ predpísaným spôsobom do 15.06.2023, a bude sa starať o pozemok tak, aby sa zamedzilo jej opätovnému zakvitnutiu, a tým následnému šíreniu do životného prostredia

- odstraňovanie invázných nepôvodných druhov sa musí vykonávať podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia č. 450/2019 Z. z. ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov (ďalej len „vyhláška č. 450/2019 Z. z.“)

- predloží inšpekcii písomnú správu o splnení opatrení podľa § 16 ods. 18 zákona č. 150/2019 Z. z. do desiatich pracovných dní od ich vykonania, a to listinne na adresu Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Jeséniova 17, 831 01 Bratislava alebo elektronicky prostredníctvom schránky ÚPVS.

Odôvodnenie

Inšpekcia dňa 27.10.2022 vykonala štátny dozor s vlastníkom parcely, ktorým je mesto Pezinok, Radničné námestie 7, 902 14 Pezinok, IČO 00305022 (ďalej aj „mesto Pezinok“ alebo „účastník konania“). Parcela je zapísaná v liste vlastníctva č. 4234, ide o trvalý trávny porast a jej celková výmera je 19717 m².

Vykonaným štátnym dozorom a vizuálnou ohliadkou parcely inšpekcia zaznamenala výskyt takmer súvislého porastu inváznej byliny zlatobyľ, ktorá nebola mestom Pezinok z parcely odstraňovaná. Výška rastlín v čase štátneho dozoru dosahovala cca 180 cm, s prítomnými odkvitnutými súkvetiami už aj so semenami.

Inšpekcia na mieste dňa 27.10.2022 vypracovala Záznam o zistených skutočnostiach RZ č. 10255/36/2022-37477/2022, kde prítomní za mesto Pezinok uviedli, cit: „Mesto Pezinok na základe upozornenia spomínajúcu parcelu vykosí a bude postupovať v zmysle zákona. Pri riešení podnetu budeme max súčinný“.

Dňa 08.11.2022 bol vypracovaný Protokol o vykonaní štátneho dozoru RZ č. 10255/36/2022-38542/2022 (ďalej len „protokol“), ktorý bol zaslaný elektronicky mestu Pezinok na oboznámenie sa – Oboznámenie s protokolom, č. 10255/36/2022-39486/2022 zo dňa 10.11.2022. Mesto Pezinok sa s protokolom oboznámilo dňa 10.11.2022, a ku zisteniam štátneho dozoru sa vyjadrilo listom – Oboznámenie s protokolom – vyjadrenie mesta Pezinok, č. LasRo-5453-57272/2022 zo dňa 21.11.2022 (ďalej len „vyjadrenie“). Mesto Pezinok vo vyjadrení uviedlo, že má vypracovaný a schválený plán kosenia, kde sa predmetná parcela nenachádza, pretože je umiestnená mimo zastavané územie mesta. Informáciu, že na parcele sa vyskytuje zlatobyľ eviduje až na základe upozornenia inšpekcie. Mesto Pezinok ďalej uviedlo, že zadalo Mestskému podniku služieb Pezinok úlohu na bezodkladné strojové vykosenie parcely a následne pravidelnú údržbu dvakrát ročne.

Inšpekcia na vyjadrenie odpovedala listom – Neopodstatnenosť námietok k vyjadreniu k protokolu a oznámenie o skončení štátneho dozoru č. 10255/36/2022-41650/2022 zo dňa 29.11.2022, ktorý bol mestu Pezinok doručený elektronicky dňa 29.11.2022. Inšpekcia uviedla, že berie na vedomie snahu mesta Pezinok o likvidáciu porastu zlatobyľe z parcely. Inšpekcia ďalej uviedla, že povinnosť v odstraňovaní invázných druhov sa vťahuje na mesto Pezinok ako vlastníka parcely, aj keď sa kontrolovaná parcela nachádza mimo zastavané územie mesta. Inšpekcia v zmysle § 16 ods. 20 zákona č. 150/2019 Z. z. skončila s mestom Pezinok štátny dozor.

Inšpekcia upovedomila účastníka konania o začatí správneho konania o správnom delikte a vo veci nariadenia opatrení v súlade s § 18 správneho poriadku, § 21 ods. 1 písm. b) zákona č. 150/2019 Z. z. a § 21 ods. 8 zákona č. 150/2019 Z. z. – Upovedomenie o začatí správneho konania č. 617/36/2023-925/2023 zo dňa 11.01.2023 (ďalej len „upovedomenie“), ktoré bolo účastníkovi konania doručené elektronicky dňa 11.01.2023. Inšpekcia podľa § 21 ods. 1 správneho poriadku nenariadila ústne pojednávanie, pretože disponuje dostatočným množstvom podkladov pre vydanie rozhodnutia. V súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku inšpekcia dala účastníkovi konania možnosť pred vydaním rozhodnutia oboznámiť sa s podkladmi pre vydanie rozhodnutia, a v stanovenej lehote mal účastník konania možnosť písomne sa vyjadriť k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie, resp. predložiť ďalšie dôkazové materiály, ktoré by mohli objasniť zistenie skutkovej podstaty veci. Týmto nebolo dotknuté právo účastníka konania nahliadnuť do príslušného spisového materiálu v sídle inšpekcie.

K upovedomeniu sa účastník konania vyjadril listom – Doplnenie vyjadrenia k podkladom rozhodnutia č. HanPe-446-1376/2023 zo dňa 17.01.2023 (ďalej len „list“). V liste účastník konania uvádza, že predmetná parcela sa nachádza v extraviláne mesta Pezinok, a tieto pozemky nepodliehajú bežnému režimu kosenia pozemkov v správe mesta. Mesto Pezinok zadalo bezodkladné pokosenie porastu príspevkovej organizácii MSP a zaradilo parcelu do pravidelnej kontroly a kosby dvakrát za sezónu. Účastník konania tiež uviedol, že pre lepšiu manažment invázných druhov pripravuje aplikáciu na zber dát o výskyte.

Stanovisko inšpekcie:

V zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. vlastníci alebo správca pozemku sú povinní za podmienok a spôsobom, ktoré ustanoví ministerstvo vykonávacím predpisom, odstraňovať zo svojho pozemku invázne nepôvodné druhy uvedené v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie okrem druhov podľa odsekov 3 a 4 a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu; ak je pozemok v užívaní inej osoby, ako je vlastník alebo správca pozemku, tieto povinnosti má užívateľ pozemku.

Bremeno likvidácie inváznych druhov je v zmysle zákona č. 150/2019 Z. z. na vlastníkovi, správcovi, resp. užívateľovi pozemku. Účastník konania je vlastníkom dotknutej parcely podľa listu vlastníctva č. 4234, a túto skutočnosť nepoprel, ani nepredložil žiadne podstatné námietky preukazujúce nesprávnosť zistení štátneho dozoru.

Odstraňovanie inváznych druhov sa musí uskutočňovať v súlade s vyhláškou č. 450/2019 Z. z., kde možno nájsť kompletný zoznam inváznych nepôvodných druhov. Podrobnejšie popísané podmienky a spôsoby odstraňovania inváznych nepôvodných druhov rastlín sú uvedené v Prílohe č. 2 k vyhláške č. 450/2019 Z. z..

Zlatobyľ je zapísaná v zozname inváznych nepôvodných druhov rastlín vzbudzujúcich obavy SR vydaný nariadením vlády SR č. 449/2019 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy SR.

Zlatobyľ je možné za dodržania podmienok uvedených vo vyhláške č. 450/2019 Z. z. odstraňovať mechanickým (vykopávanie, aplikácia horúcej pary, vytrhávanie, kosenie a mulčovanie, pastva, orba), chemickým, alebo kombinovaným spôsobom.

Účastník konania má v pláne parcelu strojovo vykosiť, a to dvakrát ročne. Je dôležité, aby sa porast zlatobyle v nasledujúcom vegetačnom období mechanicky odstránil ešte pred prvým kvitnutím, a opakovane odstránil po ďalšom vzídení v druhej polovici roka. Tým by sa zabránilo tvorbe a následnému nežiadúcemu rozšíreniu semien do okolia. Jednorazový zásah do populácie inváznych rastlín je nepostačujúci, a spravidla ich populáciu posilní. Invázne rastliny sa musia z pozemkov odstraňovať opakovane počas roka a niekoľkokrát po sebe.

Inšpekcia upozorňuje, že pri možnom zvolenom kombinovanom spôsobe odstraňovania zlatobyle je pri použití autorizovaných prípravkov na ochranu rastlín (herbicídy) potrebné dodržať ustanovenia vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR č. 488/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zásadách a opatreniach na ochranu zdravia ľudí, zdrojov pitnej vody, včiel, zveri, vodných a iných necieľových organizmov, životného prostredia a osobitných oblastí pri používaní prípravkov na ochranu rastlín, a tiež dodržať presný postup na likvidáciu zlatobyle pomocou herbicídu uvedený vo vyhláške č. 450/2019 Z. z..

Odstraňovanie inváznych nepôvodných druhov rastlín zahŕňa aj nakladanie s biomasou z takto odstránených rastlín, a preto je potrebné zvoliť spôsoby nakladania s biomasou podľa Prílohy č. 3 k vyhláške č. 450/2019 Z. z..

Protiprávne konanie právnickej osoby možno podľa § 21 ods. 3 zákona č. 150/2019 Z. z. postihnúť uložením pokuty až do výšky 15000 eur. Inšpekcia zhodnotila všetky dôkazy zistené počas výkonu štátneho dozoru ako aj závažnosť a rozsah protiprávneho konania a okolnosti, ktoré viedli k protiprávnemu konaniu a zohľadnila ich vo výške pokuty. Inšpekcia pri ukladaní pokuty prihliadala na skutočnosť, že sankcia má spĺňať preventívnu i represívnu funkciu. Na to, aby sankcia plnila svoju preventívnu funkciu jej výška musí byť stanovená tak, aby sa účastník konania do budúcnosti vyvaroval porušeniam zákonných ustanovení. Uložená pokuta 1500,- eur je primeraná a zohľadňuje aj skutočnosť, že účastník konania po upozornení inšpekcie prejavil ochotu ihneď riešiť vzniknutú situáciu a pristúpi k odstráneniu zlatobyle z parcely. Inšpekcia berie na vedomie, že účastník konania pre lepší manažment inváznych druhov zozbiera dáta o ich výskyte na území mesta Pezinok. Novo zmapované invázne druhy bude tiež potrebné zlikvidovať v zmysle vyhlášky č. 450/2019 Z. z..

Za najzávažnejšie inšpekcia považuje to, že účastník konania nelikvidoval z kontrolovanej parcely inváznu bylinu zlatobyľ, pričom je to jeho zákonná povinnosť. Účastník konania má v zmysle zákona č. 150/2019 Z. z. povinnosť starať sa o všetky pozemky, ktoré má vo svojom vlastníctve, správe, alebo užívaní, a to aj o pozemky nachádzajúce sa mimo zastavané územie mesta. Je potrebné zabezpečiť, aby na takýchto pozemkoch nerástli a nešírili sa invázne druhy, ktoré sú schopné za krátky čas brániť v raste iných, pôvodných rastlín. Neodstraňovanie, ale aj nesprávne zvolené postupy pri odstraňovaní inváznych druhov napomáhajú ich nekontrolovateľnému šíreniu,

doslova vytvárajú monocenózy. Už aj na kontrolovanej parcele dosahovala zlatobyľ takmer dominantné postavenie. Invázne nepôvodné druhy spôsobujú veľké škody prírode, uľahčujú aj šírenie chorôb, ktoré predstavujú hrozbu pre ľudí, živočíchy a rastliny. Bez účinných kontrolných opatrení sa bude miera invázie a s ňou spojené riziká pre našu prírodu ešte viac zvyšovať.

Inšpekcia dáva do pozornosti informáciu, že metodicko-poradenskú činnosť v zmysle zákona č. 150/2019 Z. z. vykonáva odborná organizácia ochrany prírody – Štátna ochrana prírody SR.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1976 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov možno podať na Slovenskú inšpekciu životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia účastníkovi konania. Ak toto rozhodnutie po vyčerpaní prípustných riadnych opravných prostriedkov nadobudne právoplatnosť, jeho zákonnosť môže byť preskúmaná súdom.

Bc. Ing. Vladimír Poljak
riaditeľ

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00156906 Suffix: 10001

Doručuje sa

Mesto Pezinok, Radničné nám. 7, 90214 Pezinok, Slovenská republika

Na vedomie

(po nadobudnutí právoplatnosti)

1. Ministerstvo životného prostredia, Sekcia ochrany prírody a biodiverzity, Odbor ochrany biodiverzity a krajiny, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
2. Environmentálny fond, Nevädzová 5, 821 01 Bratislava
3. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Tajovského 28B, 974 01 Banská Bystrica